

AKTUALITY

INTERNETOVÝ ZPRAVODAJ

SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO

PRAHA – BRNO – OLMOUC

č. 5/2018/1

9. ročník

4. května 2018

Valná hromada Společnosti pro církevní právo již 15. května!

Jak jsme již oznámili v druhých dubnových Aktualitách č. 4/2018/2, valná hromada Společnosti pro církevní právo se koná

v úterý 15. května 2018 v 17.00 hodin.

v budově Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze na Starém Městě, nám. Curieových 7, v zasedací místnosti č. 38 (v přízemí vpravo, za Myslbekovou sochou *Oddanost*). Všichni členové Společnosti pro církevní právo jsou srdečně zváni. Prosíme Vás, pokud můžete, přijďte.

Po valné hromadě, to jest přibližně od 18.00 hodin, se koná 79. večer Společnosti pro církevní právo, jehož součástí bude beseda na téma *Výhledy českého konfesního práva do budoucnosti a činnost Společnosti pro církevní právo*. Součástí večera bude tradiční kytarový koncert Štěpána Korence, a přátelský rozhovor nad číší vína s malým pohoštěním.

Z plenárního zasedání Rady vědeckých společností

V pondělí 16. dubna 2018 se v odpoledních hodinách konalo v budově Akademie věd České republiky v Praze 1, Národní 3, výroční plenární zasedání Rady vědeckých společností ČR. Asi 90 účastníků sledovalo po tři hodiny program zasedání, který byl jako obvykle bohatý na informace a na rozhodování o závažných záležitostech Rady. Ta sdružovala ve chvíli zahájení zasedání 80 členských společností, zastupujících asi 25 000 členů. Také předseda a místopředseda Společnosti pro církevní právo byli přítomni.

V úvodu pozdravila zasedání Rady vědeckých společností ČR předsedkyně Akademie věd ČR prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc. Následovala zpráva o činnosti Rady od jejího posledního plenárního zasedání ze dne 21. září 2017, kterou přednesl předseda Rady doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc. (Česká botanická společnost). Zasedání řídil člen výkonného výboru Rady RNDr. Petr Budil, Ph.D. (Česká geologická společnost).

Plenární zasedání ve své další části provedlo volby předsedy Rady vědeckých společností ze dvou kandidátů. Novým předsedou byl opět zvolen doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc. V další části byl volen výkonný výbor Rady tak, aby každá ze tří skupin vědeckých společností, označovaných jako „koš neživá příroda, koš živá příroda a koš společenské vědy“ byla zastoupena třemi zástupci. Volba byla provedena tajným hlasováním, a to u každého „koše“ vždy z vyššího počtu kandidátů.

Po představení čtyř vědeckých společností nově se o členství v Radě ucházejících bylo přistoupeno k tajnému hlasování, v němž požadovanou většinu hlasů získala jen polovina z nich, takže i letos pokračoval boj o dosažení členství v Radě, který je již po řadu let obvyklý. Uspěly společnosti, které žádaly o členství již podruhé (Česká arachnologická společnost a Česká asociace pro africká studia).

Specifikem letošního zasedání bylo rozhodování o přijetí některých bývalých českých národních komitétů, které byly založeny před rokem 1989, zastupovaly českou vědu na mezinárodní úrovni a v důsledku změny v zákonodárství se transformovaly v posledních měsících na spolky. Ze čtyř takových spolků byly po hlasování za členy Rady přijaty tři.

V závěrečné části přednesl RNDr. Martin Bilej, DrSc., místopředseda Ekonomické rady Akademie věd ČR, zprávu o nových předpisech o udělování finančních dotací jednotlivým vědeckým společnostem, které nabyly účinnosti v souvislosti se změnou rozpočtových pravidel republiky. Poté vystoupila Ing. Dana Kalistová ze sekretariátu Rady vědeckých společností ČR s připomínkami k dosavadnímu žádostem členských společností o finanční dotace a s praktickými návrhy na jejich zlepšení.

Jiří Rajmund Tretera, Záboj Horák

Z podpisu memoranda o spolupráci na příštích pět let mezi Akademií věd ČR a Radou vědeckých společností ČR dne 2. března 2018. Na obrázku prof. Eva Zažímalová a doc. Lubomír Hrouda. Foto Pavlína Jáchimová

Ekonomické aspekty štátno-cirkevných vzťahov

Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave si Vás v spolupráci s Ústavom pre konfesné právo a štátno-cirkevné vzťahy Užhorodskej národnej univerzity v Užhorode dovoľuje pozvať k účasti na vedeckej konferencii *Ekonomické aspekty štátno-cirkevných vzťahov*, ktorá sa uskutoční 20. 9. 2018 od 9.30 do 12.00 a 21. 9. 2018 od 14.00 v Trnave, v zasadacej miestnosti *Collegium novum* Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, Kollárova 10, 2. poschodie.

Rokovanie konferencie bude zamerané na modely ekonomického zabezpečenia cirkví a náboženských spoločností so zvláštnym zreteľom na našu geografickú oblasť a zvlášť na postkomunistické krajiny a Slovenskú republiku. Vítané sú aj komparácie s inými krajinami a iné špecifické príspevky korešpondujúce s témou financovania cirkví. Cieľom podujatia je priblížiť najmä dobré praxe ako nápomocnú materiú pre nový model financovania cirkví v Slovenskej republike a koncipovať konkrétne návrhy.

Dovoľujeme si Vás srdečne pozvať k aktívnej účasti na tomto vedeckom podujatí. Prosíme Vás o potvrdenie Vašej účasti a nahlásenie názvu Vašej prednášky na e-mailovej adrese moravcikova@gmail.com najneskôr do 10. 8. 2018.

ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, Th.D.

Trnavské právnické dni 2018

Dovoľujeme si Vás čo najsrdečnejšie pozvať na vedecký kongres Trnavské právnické dni, do sekcie Ústavu pre právne otázky náboženskej slobody, ktorá bude rokovať na tému *Vzťahy štátu a cirkví a náboženské menšiny*. Kongres sa uskutoční 20. až 21. 9. 2018 v Trnave. Rokovanie v sekciách sa uskutoční 21. 9. v priestoroch Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave na Kollárovej ulici 10.

Termín na prihlásenie je 15. 8. 2018. Prihlasuje sa výlučne cez [nový konferenčný portál](#). Účastník pri prihlásení uvedie názov a abstrakt príspevku. Termín na odovzdanie príspevku je 15. 9. 2018. Účastnícky poplatok činí 60 € pri aktívnej, resp. pasívnej účasti; 50 € v prípade odovzdania príspevku bez účasti na kongrese. V prípade akýchkoľvek otázok nás prosím kontaktujte na e-mailovej adrese konferencia.tpd2018@gmail.com.

ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, Th.D.

Vydržet! Životní příběh arm. gen. Tomáše Sedláčka připomenut

A to dvakrát. Čtenářům Aktualit jistě neuniklo, že ve dnech 24. února až 4. března 2018 se v Praze a Brně uskutečnil XII. ročník mezinárodního festivalu proti totalitě, zlu a násilí, pro paměť národa Mene Tekel, tentokrát na téma *Odkaz osobností československé armády*. Z bohatého a pestrého programu festivalu, který se stal neodmyslitelnou součástí kulturního dění v českých zemích, vyjmeme jeho závěrečnou část, na níž se aktivně podíleli především členové akademické obce Právnické fakulty Univerzity Karlovy: rekonstrukci politického procesu *Kučera a spol.*

Studenti pražských práv již podesáté pod odborným vedením garanta volitelného předmětu *Vědecký seminář Rekonstrukce politického procesu z 50. let* a děkana Právnické fakulty Univerzity Karlovy prof. JUDr. Jana Kuklíka, DrSc., doktorandů působících

na Katedře právních dějin a ředitele festivalu Mene Tekel Mgr. Jana Řeřichy připravili divadelní rekonstrukci jednoho z případů zvláště komunistického režimu. V souladu s tématem letošního ročníku festivalu byl v úzké spolupráci s PhDr. Alenou Šimánkovou ze 4. oddělení Národního archivu vybrán proces *Kučera a spol.*, jehož obětí se kromě na smrt odsouzeného vojáka Josefa Kučery stal i významný představitel druhého a třetího odboje Tomáš Sedláček.

Tomáš Sedláček se narodil 8. ledna 1918 ve Vídni, dětství prožil v Toušni, vystudoval Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě, už v roce 1938 sloužil v hodnosti poručíka v hradecké posádce. Roku 1940 utekl tzv. balkánskou cestou do Francie, později byl evakuován do Anglie, kde prošel výsadkářskými kurzy. V roce 1944 byl rozkazem československého ministerstva národní obrany převelen na východní frontu – na Duklu a pak do týlu nepřítele na pomoc Slovenskému národnímu povstání. Po válce působil jako profesor na Vojenské akademii v Praze. Roku 1951 byl tehdejší major Sedláček zatčen za údajné spiknutí. Odsoudili ho k doživotnímu vězení, drželi ve Valdčicích, na Mírově, v Leopoldově, na Bytízku. Po amnestii v roce 1960 pracoval jako stavební dělník, později jako projektant-asistent. Armádní generál Tomáš Sedláček zemřel 27. srpna 2012 ve věku 94 let.

Studentské divadlo faktu se konalo ve velké porotní síni Vrchního soudu v Praze na Pankráci. Kromě velkého množství archivních pramenů byly při rekonstrukci významnou pomůckou vzpomínky arm. gen. Ing. Tomáše Sedláčka, zachycené v knize PhDr. Jiřího Plachého *Vydržet!* (druhé, doplněné vydání vyšlo v roce 2015). Pro ty, kteří neměli možnost shlédnout představení naživo, je k dispozici záznam na [iVysílání České televize](#).

Zkrácenou verzi rekonstrukce předvedli studenti v úterý 1. května 2018 v rámci festivalu Studentský Majáles v Studentském klubu Celetná v areálu pražského Karolina.

Z rekonstrukce politického procesu Kučera a spol. provedené ve velké porotní síni Vrchního soudu v Praze na Pankráci v sobotu 3. března 2018. Vynesení rozsudku nad obviněnými vojáky.

Gratulace členům Společnosti pro církevní právo

Doc. PaedDr. JCDr. Róbert Brtko, CSc., vyučující na Katedře římského, kanonického a církevního práva na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, oslaví dne 23. května 2018 své 50. narozeniny.

Z nové literatury

KONÍČEK, Jiří (ed.), *Katolická církev po únorovém převratu 1948 a komunistický jurisdikcionalismus v ČSR*, Olomouc, Společnost pro dialog církve a státu, 2018, 203 s., ISBN 978-80-904046-3-2,

z obsahu:

PETRÁČEK, Tomáš, *Církev a stát mezi spoluprací a střetem*, Historické předpoklady přijímání církevních zákonů let 1946–1953, s. 4–18,

BALÍK, Stanislav, *Katolická církev v Československu po roce 1945*, Naplnění dávných pokrokářských snů?, s. 19–34,

ZUBKO, Peter, *Sovietizačné proticirkevné praktiky pred februárom 1948 a po ňom na príklade Košickej diecézy*, s. 35–68,

LARISCH, Jan, *Třetí a závěrečné období činnosti Katolické akce v olomoucké arcidiecézi 1945–1950*, s. 69–105,

WEIS, Martin, *Českobudějovická diecéze před a po únorových událostech 1948 – vybrané aspekty*, s. 106–121,

HUČKO, Ladislav, *Právo v zajetí moci a v službě pravdy*, s. 122–131,

PŘIBYL, Stanislav, *Komunistický jurisdikcionalismus v ČSR*, s. 132–141,

VALEŠ, Václav, *Aplikace zákona o revizi pozemkové reformy na církevní majetek po 25. únoru 1948*, s. 142–149,

KRÝSL, Michal, *Represivní ustanovení zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církvi a náboženských společností státem v původním znění*, s. 150–167,

KONÍČEK, Jiří, *Modus vivendi a vztahy Svatého stolce a ČSR po únoru 1948*, s. 168–202.

MORAVČÍKOVÁ, Michaela (ed.), *Právne postavenie duchovných a financovanie cirkví a náboženských spoločností*, Praha, Leges, 2017, 232 s., ISBN 978-80-7502-265-3,

z obsahu:

BARANCOVÁ, Helena, *Právne postavenie kňaza z hľadiska pracovného práva*, s. 9–37,

NĚMEC, Damián, *Vojenští, vězeňští a nemocniční kaplani, jejich financování a status duchovního*, s. 38–55,

ŠABO, Martin, *Jozef II. a jeho vplyv na súčasné postavenie duchovných v Slovenskej republike*, s. 56–70,

PŘIBYL, Stanislav, *Postavení duchovních rané církve: příklad spisu Didaché*, s. 71–84,

GYURI, Róbert, *Postavenie duchovných a náboženských organizácií v systéme subjektov verejnej správy*, s. 85–99,

GAVENDA, Marián, *Právne postavenie duchovných v období neslobody*, s. 100–130,

KRIŽAN, Viktor, *Duchovní v kolektivních pracovněprávních vztáchoch*, s. 131–153,

MENKE, Monika, *Trestněprávní odpovědnost duchovních v kontaktu s nezletilými*, s. 154–168,

ŽOFČINOVÁ, Vladimíra, *Odmeňovanie zamestnancov vykonávajúcich duchovenskú činnosť*, s. 169–181,

- MENKE, Monika, *Zásada kooperace mezi církví a státem po II. vatikánském koncilu*, s. 182–196,
PŘIBYL, Stanislav, *Význam výčtových církevních restitučních zákonů z počátku 90. let*, s. 197–204,
ŠABO, Martin, *Modely finančního zabezpečení církví a náboženských společností v Evropské unii*, s. 206–215,
MORAVČÍKOVÁ, Michaela, *Financování církví a náboženských společností – teoretické východiska a prax*, s. 216–228.

SELTENREICH, Radim (ed.), *Dějiny evropského kontinentálního práva*, 4. vydání, Praha, Leges, 2018, 816 s., ISBN 978-80-7502-268-4,

z obsahu:

- TRETERA, Jiří, Rajmund, *Právní systémy starověké Mezopotámie, Egypta a Izraele*, s. 19–56,
TRETERA, Jiří, Rajmund, *Právní dějiny církve od jejího založení do 6. století*, s. 95–109,
TRETERA, Jiří, Rajmund, *Právní dějiny germánských etnik do zániku francké říše*, s. 110–124,
TRETERA, Jiří, Rajmund, *Právní dějiny církví od 6. do 20. století*, s. 125–168,
TRETERA, Jiří, Rajmund, *Stručný přehled právního a politického myšlení v raném středověku*, s. 680–684,
TRETERA, Jiří, Rajmund, *Právní vývoj v raném středověku*, s. 685–690.

ZOUHAR, Jakub, POLEHLA, Petr, *Přehled církevní historiografie na Západě do konce osvícenství*, Červený Kostelec, Pavel Mervart, 2017, 464 s., ISBN 978-80-7465-296-7.

Periodikum Aktuality – Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Redaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP. Redakční rada: Záboj Horák, Adam Csukás, Jan Beránek. Úprava fotografií: Antonín Krč. E-mail: spcp@prf.cuni.cz. Starší čísla online: <http://spcp.prf.cuni.cz/aktuality>.

Aktuality vycházejí dvakrát měsíčně. ISSN 2336-5595.